

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Дніпропетровський державний
аграрно-економічний університет

№ 9, 2013 [Назад](#) [Головна](#)

УДК 339.727.22

*В. З. Запукхляк,
здобувач кафедри міжнародних фінансів,
Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль*

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНУ ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*V. Zapukhlyak,
Researcher of the International Finance Department,
Ternopil National Economic University, Ternopil*

EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF FOREIGN INVESTMENT IN UKRAINE BY TYPES OF ECONOMIC ACTIVITIES

У статті розкрито тенденції залучення іноземних інвестицій в економіку України й доведено залежність між вхідними та вихідними інвестиційними потоками. Визначено види економічної діяльності в Україні, в яких відчутно ефект від залучення іноземних інвестицій та інвестицій в основний капітал. Аргументовано необхідність підвищення соціального характеру інвестицій.

This article clarifies the trends of foreign investment in Ukraine and proves correlation between incoming and outgoing investment flows. It defines the types of economic activity in Ukraine, which are effected by attraction of foreign investment and fixed assets investment. The paper gives arguments of the necessity to improve the social nature of investment.

Ключові слова: *види економічної діяльності, інновації, іноземні інвестиції, інвестиції в основний капітал, національні інтереси, реінвестиції.*

Keywords: *types of economic activities, innovation, foreign investment, fixed assets investment, the national interest, reinvestment.*

Постановка проблеми. Питання забезпечення національних економічних інтересів в умовах глобальних трансформацій стають пріоритетними для країн, адже проблеми узгодження їх фінансової та торгової відкритості із внутрішньою політикою набувають актуальності. Оцінка національних інвестиційних режимів підтверджує їх нестабільність: країни вдаються до крайностей – продовжують політику лібералізації через забезпечення доступу до окремих секторів економіки та створення фінансових стимулів в окремих галузях та регіонах, або застосовують заходи яскраво вираженого протекціоністського характеру для захисту стратегічно важливих секторів економіки та забезпечення національної безпеки. Основними загрозами національним інтересам країни є: невідповідність інвестування потребам структурних перетворень, недостатнє використання можливостей виходу національних компаній на міжнародні ринки, монополізація іноземним капіталом стратегічних для країни галузей, регіональні та галузеві диспропорції в залучення інвестицій [1, с.287]. Тому сьогодні очевидним є те, що примат національного інтересу почав втрачати своє первинне значення, оскільки країни змушені адаптувати власні механізми регулювання інвестиційної діяльності до вимог часу.

Разом з тим, світова економічна криза внесла корективи в інвестиційну карту світу, а відтак і в інвестиційну привабливість країн, які не спроможні забезпечити соціально-економічний розвиток лише за рахунок власних фінансових ресурсів, що й потребує залучення додаткових коштів у формі іноземних інвестицій. У даному контексті потребує вирішення питання значимості іноземних та вітчизняних інвестицій для розвитку національної економіки не лише за кількісними показниками, але і якісними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Впродовж останніх років зростає кількість публікацій з питань інвестиційної діяльності. До цієї проблеми у своїх дослідженнях зверталися такі вітчизняні та зарубіжні вчені як В. Геєць, Б. Губський, А. Даниленко, Д. Лук'яненко, Т. Майорова, А. Пересада, М. Фрідмен, Ф. Хаєк, Р. Харрод та ін. Разом з тим, актуальними залишаються питання доцільності та ефективності вкладення інвестицій, у тому числі й іноземних, для забезпечення економічного розвитку країни.

Метою статті є виявлення основних тенденцій та проблем залучення іноземних інвестицій в національну економіку, а також оцінка впливу інвестицій на розвиток видів економічної діяльності в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інвестиційний розвиток України відбувається під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх чинників. Наша країна позиціонує себе як повноправний суб'єкт міжнародних економічних відносин, тому приймає правила та принципи інвестування, визначені міжнародними організаціями та задекларовані в міжнародних дво- та багатосторонніх угодах. Незважаючи на потрясіння в світовій фінансовій системі, Україна продовжує свою інвестиційну активність (рис. 1). У 2012 р. в економіку України іноземними інвесторами вкладено 6013,1 млн.дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу). Обсяг унесених з початку інвестування в економіку України прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) на 31 грудня 2012 р. становив 54462,4 млн.дол. США, що на 8,2% більше обсягів інвестицій на початок 2012 р., та в розрахунку на одну особу населення складає 1199,3 дол. Прямі інвестиції з України були здійснені в 49 країн світу. Найбільші обсяги капіталу (\$5 810,5 млн.) спрямовано до Кіпру. До Росії внесено \$292,5 млн., Латвії – \$95,5 млн., Польщі – \$54,2 млн., Грузії – \$32,8 млн., Британських Віргінських островів – \$25,8 млн., до Казахстану – \$25 млн. [2].

Рис. 1. Динаміка прямих іноземних інвестицій в економіку України та з України в економіку інших країн світу (млн. дол. США) [2]

Проте така динаміка не дає пояснення – чи справді вітчизняна економіка є такою привабливою для іноземних інвесторів. Тому, при визначенні майбутніх векторів інвестиційного розвитку України важливим питанням, що потребує вирішення, є виважена політика держави щодо інвестицій з країн, на території яких діє пільговий режим діяльності, в тому числі й оподаткування, що ставить під сумнів джерела походження інвестицій з таких країн. Для України це питання актуалізується з року в рік, бо основним інвестором є Кіпр, і саме в цю країну спрямовано найбільше українських інвестицій.

З метою дослідження динаміки показників на базі статистичних даних про потоки прямих вхідних та вихідних іноземних інвестицій за 1994–2012 рр. було використано пакет обробки статистичних даних STADIA. На відміну від інших статистичних пакетів, за допомогою STADIA можна вибрати такі математичні моделі, які одночасно оцінюють ступінь адекватності до експериментальних даних. Це дає нам підстави для прогнозу обсягів надходжень і визначення типу динаміки цих обсягів із високим рівнем значущості [3]. Отримані регресійні залежності наведені в табл. 1. Всі економетричні моделі адекватні до експериментальних даних, мають високе значення коефіцієнта кореляції. Це дає підстави здійснити прогноз показників на 5 років. Середньорічний темп зростання обсягів прямих інвестицій з України є вищим, ніж середньорічний темп зростання обсягів інвестицій у вітчизняну економіку.

Таблиця 1.

Очікувані обсяги прямих іноземних інвестицій в економіку України та з України в економіку інших країн світу

Показник	Економетрична модель динаміки, y – показник, t – період часу, рік	Прогнозні значення	
Прямі іноземні інвестиції в Україну, млн. дол. Середньорічне зростання показника становить 3094 од, або 29,28 %	$y = -13360 + 3094t, R = 0,9267$	2013	48520,0
		2014	51610,0
		2015	54700,0
		2016	57800,0
		2017	60890,0
	$y = e^{5,399} \cdot t^{1,731}, R = 0,9561$	2013	39520,0
	2014	43000,0	
	2015	46600,0	
	2016	50330,0	
	2017	54180,0	
Прямі інвестиції з України, млн. дол. Середньорічне зростання показника становить 442,1 од, або 37,06 %	$y = -2279 + 442,1t, R = 0,8203$	2013	6563
		2014	7005
		2015	7447
		2016	7889
		2017	8331
	$y = e^{2,908+0,3152t}, R = 0,9026$	2013	10020
	2014	13730	
	2015	18820	
	2016	25790	
	2017	35350	

Економетричні моделі впливу обсягів вихідних інвестицій (x) на вхідні (y):

$$y = 5146 + 5,805x, R = 0,9371 \quad (1)$$

$$y = -36970 + 9003 \ln(x), R = 0,9419 \quad (2)$$

$$y = e^{4,912} \cdot x^{0,6718}, R = 0,9032 \quad (3)$$

На основі моделі (1) бачимо, що збільшення обсягів вихідних інвестицій на одиницю призводить до зростання вхідних на 5,805 од. (1). Моделі (2-3) демонструють сповільнений вплив, причому збільшення обсягів вихідних інвестицій на 10% призводить до зростання вхідних на 6,6 %.

Аналогічно розглянемо економетричні моделі впливу обсягів вхідних інвестицій (x) на вхідні (y):

$$y = -517,8 + 0,1513x, R = 0,9372 \quad (4)$$

$$y = e^{-4,848} \cdot x^{1,214}, R = 0,9032 \quad (5)$$

$$y = e^{4,328+0,985410^{-4}x}, R = 0,9419 \quad (6)$$

Кількісний аналіз моделі (4) показує, що збільшення обсягів вхідних інвестицій на одиницю призводить до зростання вхідних на 0,1513 од. Таким чином, доведена взаємозалежність дає підстави стверджувати про те, що іноземні інвестиції в Україні – це є реінвестиції. За таких умов, слід встановити більш жорсткі

умови для внесення іноземних інвестицій з територій, що мають сумнівну репутацію або визначені відповідно до законодавства як такі, що належать до офшорних територій.

Науковці виділяють наступні переваги від залучення іноземних інвестицій у національну економіку: вони є джерелом додаткового продуктивного капіталу; ефективний спосіб інтеграції перехідних економік у систему світового господарства; фактор інституціональної трансформації в перехідних економіках; підтримують та активізують інші форми фінансування; сприяють здійсненню реструктуризації економіки, створюють додаткові робочі місця, збільшують реальні доходи працівників [4, с. 69].

Разом з тим, оцінювати важливість іноземних інвестицій для країни, на нашу думку, недостатньо лише на основі показників динаміки інвестиційних потоків, адже вони упускають якісний аспект, тобто ефект доцільності та важливості таких інвестицій для національної економіки. Вважаємо, що вкладення іноземних інвестицій повинно мати економічний ефект, причому за своєю економічною суттю не завжди вкладення забезпечують віддачу у той же рік, тобто присутній пролонгований характер. Для такої оцінки використаємо дані про іноземні інвестиції, вкладені в Україну за видами економічної діяльності (табл.2), інвестицій в основний капітал (табл. 3) та показники, вплив на які ми плануємо визначити.

Таблиця 2.
Динаміка прямих іноземних інвестицій в Україну за видами економічної діяльності (млн. дол. США) [2]

	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	2012 р.
Сільське господарство та мисливство	557,1	803,2	871,4	833,7	813,4	800,7
Добувна промисловість	1059,5	1001,8	1128,1	1207,7	1492,4	1548,4
Переробна промисловість	6928	6328	7740,8	12488,1	13956,8	14078,7
Виробництво та розподілення електроенергії, газу, води	137,5	126,7	153	346,8	689,5	1539,7
Будівництво	1619,2	2052,9	2212,9	2339,2	2992,7	974,1
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів	3056,4	3718,4	4224,6	4764,5	5193,5	6003
Діяльність транспорту та зв'язку	1276,9	1281	1506,3	1711,2	2931,9	3015,7
Фінансова діяльність	4793,9	7154,8	8968,4	15059,5	16318,5	16105,6
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг, надання послуг підприємцям	2250,6	3570,7	4065	4754,1	5721,5	9058,5
Державне управління	2	0,4	0,5	0,5	0	0,1
Освіта	18,1	13,3	13,8	16,8	9,1	6
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	203,4	123,8	120,8	131,2	134,4	129,7
Інші види економічної діяльності	712,6	921	960,1	1054,7	1085,6	1211,2

Таблиця 3.
Динаміка інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності (млн. грн.) [2]

	2007 р.	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.
Сільське господарство та мисливство	9519,2	16890,1	9381,7	12230,8	18182,6
Добувна промисловість	12142,1	16767,1	13914	15613,5	24609,2
Переробна промисловість	44822,9	48975,9	35322,2	34230,7	41299,6
Виробництво та розподілення електроенергії, газу, води	7376,4	10874,7	8421,4	8714	20404
Будівництво	9106,6	12469,1	5324,9	4966,2	8541,1
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів	17778,5	24694,5	14091,2	11829,6	17264,1
Діяльність транспорту та зв'язку	31709,4	32558,4	24555,1	29084,5	39375,1
Фінансова діяльність	4164,9	4636	3358,8	2859,3	3151,8
Операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг, надання послуг підприємцям	39414,5	48839,6	25677,6	37189,2	42106,7
Державне управління	1571,6	1819,4	894,2	1294,8	1857,6
Освіта	1651,3	2321,7	1484,3	1872,5	2485,2
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	2518,1	3530,6	1931,6	2753,9	3451,5
Інші види економічної діяльності	6710,6	8703,9	7419,8	8452,9	15446,1

Проведемо дослідження впливу інвестицій на показники (валова додана вартість, кількість працевлаштованих, попит на робочу силу) з допомогою крос кореляції (перехресної). Щодо іноземного інвестування, то для приймаючої країни, в тому числі й для України, одним із першочергових завдань є збереження діючих та створення нових робочих місць [5, с. 94].

Сільське господарство є однією із важливих сфер інвестування. Разом з тим, підвищення інвестиційної привабливості даного виду економічної діяльності можливе лише за умови надійної підтримки держави, тим більше, що така форма як субсидування даної галузі не є забороненою Світовою організацією торгівлі. Результати дослідження у табл. 4 вказують на ефективність інвестицій в основний капітал в частині створення валової доданої вартості у той же рік, коли було вкладено кошти, а потреба в робочій силі виникає тільки через два роки після інвестування. Проте, загалом такий вплив існує, тому має бути врахований державою за умови розрахунків прогнозних показників інвестицій в сільське господарство та для збалансування зайнятості.

Таблиця 4.
Вплив інвестицій в основний капітал на розвиток сільського господарства в Україні

	Значення кореляційної функції			
	$\tau = 0$	$\tau = 1$	$\tau = 2$	$\tau = 3$
Валова додана вартість, млн. грн.	0,7049	0,3269	-0,0857	0,4003
Кількість працевлаштованих громадян, тис. осіб	-0,0245	-0,2796	-0,9321	0,4818
Попит на робочу силу, тис. осіб	-0,4294	-0,6865	0,7059	-0,4861

Щодо іноземних інвестицій, то їх залучення у сільське господарство має значний вплив на створення доданої вартості, причому ефект зростає з часом, тоді як зайнятість населення зростає лише через три роки після вкладення (табл. 5). Разом з тим, основними факторами, що негативно впливають на інвестування в аграрний сектор економіки України, визначають: фактор сезонності; залежність від кліматичних умов; тривалість періоду обігу капіталу; високий ризик капіталовкладень; великі затрати аграрного виробництва та ін. [6, с. 7]. Проблема інвестування розвитку сільського господарства є актуальною не лише для України з огляду на загострення проблеми продовольчої безпеки у світі, що відповідно потребує нарощування виробництва продуктів харчування. Так, сьогодні міжнародні організації, зокрема FAO та ООН докладають максимум зусиль для актуалізації питання інвестування у сільське господарство з метою зменшення масштабів голоду та підтримки інвестиційних проектів у цій сфері, про що зазначено у звіті «The State of Food and Agriculture: investing in agriculture for a better future» [7].

Таблиця 5.
Вплив іноземних інвестицій в Україну на розвиток сільського господарства

	Значення кореляційної функції			
	$\tau = 0$	$\tau = 1$	$\tau = 2$	$\tau = 3$
Валова додана вартість, млн. грн.	0,5096	0,5297	0,8787	0,9937
Кількість працевлаштованих громадян, тис. осіб	-0,6413	-0,9907	-0,2115	0,9795
Попит на робочу силу, тис. осіб	-0,9826	-0,8210	0,8788	-0,9785

Традиційно у світі перспективи інвестування у промисловість приваблюють інвестора з позицій не лише отримання доходу, але й можливості впровадження інновацій. В Україні серед галузей промисловості приваблюючо залишається переробна. Інвестиції в основний капітал у добувній промисловості підтверджують ефективність і у той же самий рік, і в наступні, проте позитивний вплив на зростання зайнятості відсутній. Аналогічна ситуація і з виробництвом та розподіленням електроенергії, газу, води (табл. 6). Вкладаючи інвестиції у галузі промисловості, слід враховувати особливості кожної з них, що впливатиме на ефективність інвестування.

Таблиця 6.
Вплив інвестицій на розвиток окремих галузей промисловості в Україні

Інвестиції в основний капітал				
<i>Добувна промисловість</i>	Значення кореляційної функції			
	$\tau = 0$	$\tau = 1$	$\tau = 2$	$\tau = 3$
Валова додана вартість, млн. грн.	0,9200	0,5373	0,4986	0,7450
Кількість працевлаштованих громадян, тис. осіб	-0,5404	-0,7707	0,3042	0,1338
<i>Переробна промисловість</i>	Значення кореляційної функції			
	$\tau = 0$	$\tau = 1$	$\tau = 2$	$\tau = 3$
Валова додана вартість, млн. грн.	0,0854	-0,6500	-0,8211	-0,0118
Кількість працевлаштованих громадян, тис. осіб	0,0854	0,1644	-0,4093	0,8494
Іноземні інвестиції				
<i>Добувна промисловість</i>	Значення кореляційної функції			
	$\tau = 0$	$\tau = 1$	$\tau = 2$	$\tau = 3$
Валова додана вартість, млн. грн.	0,8999	0,8589	0,6999	0,1220
<i>Переробна промисловість</i>	Значення кореляційної функції			
	$\tau = 0$	$\tau = 1$	$\tau = 2$	$\tau = 3$
Валова додана вартість, млн. грн.	0,7574	0,8787	0,5575	-0,1235

Впродовж останніх років інвестування у будівництво демонструють нестійку динаміку залучення, про що й свідчать наведені дані про їх обсяги. Щодо іноземних інвестицій, то їх вкладення має більший ефект порівняно із інвестиціями в основний капітал, причому, вплив на валову додану вартість збільшується через рік після вкладення.

Аналіз результатів дослідження щодо інвестиційного забезпечення окремих видів діяльності свідчить про відсутність значного впливу інвестицій в основний капітал на результуючі показники у той самий період чи в перші роки, за винятком торгівлі через три роки та державного управління у перший рік. Натомість залучення іноземних інвестицій в розвитку транспорту та зв'язку демонструє позитивний вплив на зростання валової доданої вартості через два роки, як і на працевлаштування населення в даній сфері. Така ситуація насторожує, адже, наприклад, розвиток торгівлі неможливий без врахування інноваційного фактору, тим більше, що цей вид діяльності відіграє важливу роль у соціально-економічному розвитку України. Частка підприємств торгівлі, що впроваджує інновації, не перевищує 10% в останні роки, а основним джерелом інвестування залишаються кошти, залучені у фінансово-кредитних структур. Загалом, основним джерелом фінансування інновацій залишаються власні кошти вітчизняних підприємств – їх частка у загальному обсязі фінансування інноваційних робіт становила 87,72% (2006 р.) та 52,92% у 2011 р. [8, с. 183].

Фінансова діяльність є одним із видів економічної діяльності, де обсяги іноземних інвестицій зросли за останні шість років більш ніж у 3 рази, проте їх позитивний вплив на формування валової доданої вартості не виявлено за винятком працевлаштування населення через два роки після інвестування. Очевидно це пов'язано із спекулятивним характером інвестиційних потоків. Аналогічна ситуація і з інвестиціями в основний капітал в операції з нерухомим майном, вони не демонструють позитивного впливу на створення доданої вартості, натомість вплинули на працевлаштування населення у даній сфері.

Позаяк Україна прагне сповідувати ідеї постіндустріального суспільства, де основним пріоритетом є розвиток людського капіталу, то відповідно й представляє інтерес його інвестування. У нашому дослідженні для оцінки впливу іноземного інвестування на розвиток людського капіталу обрано два види економічної діяльності – освіта та охорона здоров'я й соціальний захист. Інвестування освіти є найважливішим показником у контексті формування постіндустріального суспільства, бо отримання знань формує не лише високоосвічену особистість, але й нову за якісними показниками високваліфіковану робочу силу. Щодо охорони здоров'я, то фінансування цієї сфери забезпечує тривалість життя населення, а відповідно його продуктивність як робочої сили.

Разом з тим, ці сфери є пріоритетними в контексті досягнення Цілей тисячоліття та входять до складових Індексу розвитку людського потенціалу. Щодо охорони здоров'я, то науковці стверджують, що це одне із найболючіших питань як для економічно розвинених країн, так і тих, що розвиваються. Актуальність питання посилюється й тим, що країни у 1978 р. прийняли Алма-Атинську декларацію, згідно з якою визнали, що охорона і зміцнення здоров'я населення є складовою неухильного економічного і соціального розвитку, підвищення якості життя [9].

В оцінці Індексу людського розвитку людського потенціалу (ІРЛП) приймаються до уваги наступні характеристики: довголіття і стан здоров'я впродовж життя (очікувана тривалість життя при народженні); знання (оцінює рівень писемності дорослого населення та валовий коефіцієнт тих, хто навчається в освітніх закладах), на основі яких визначають індекс освіти; гідний рівень життя (ВВП (ВНД за останніми змінами) на одну особу, паритет купівельної спроможності в дол. США). Протягом останніх років практично в усіх регіонах світу рівень людського розвитку зростає. У дослідженні 2011 р. Україна в рейтингу потрапила до числа країн з високим рівнем людського розвитку та посіла 76 місце серед 187 країн світу [10].

З'ясуємо, який вплив мають інвестиції на розвиток освіти та охорони здоров'я в Україні (табл. 7).

Таблиця 7.
Вплив інвестицій в на розвиток освіти та охорони здоров'я й надання соціальної допомоги в Україні

Інвестиції в основний капітал				
<i>Освіта</i>	Значення кореляційної функції			
	$\tau = 0$	$\tau = 1$	$\tau = 2$	$\tau = 3$
Валова додана вартість, млн. грн.	-0,1371	0,5169	0,0039	-0,4029
Кількість працевлаштованих громадян, тис. осіб	-0,0336	0,3923	-0,2691	-0,0855
<i>Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги</i>	Значення кореляційної функції			
	$\tau = 0$	$\tau = 1$	$\tau = 2$	$\tau = 3$
Валова додана вартість, млн. грн.	0,0647	0,2391	-0,0313	-0,5805
Кількість працевлаштованих громадян, тис. осіб	0,3717	0,0220	-0,2811	-0,4197
Іноземні інвестиції				
<i>Освіта</i>	Значення кореляційної функції			

	$\tau = 0$	$\tau = 1$	$\tau = 2$	$\tau = 3$
Валова додана вартість, млн. грн.	-0,8403	-0,7345	-0,0446	-0,6648
Кількість працевлаштованих громадян, тис. осіб	-0,6596	-0,2874	0,0216	-0,8705
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Значення кореляційної функції			
	$\tau = 0$	$\tau = 1$	$\tau = 2$	$\tau = 3$
Валова додана вартість, млн. грн.	-0,5604	-0,5775	-0,7085	-0,7385
Кількість працевлаштованих громадян, тис. осіб	0,5175	0,8951	-0,4341	-0,8506

Результати, представлені у табл. 7, свідчать про те, що внесення інвестицій в освіту не дають позитивних ефектів, ні в рік вкладення, ні через певний період часу. На сьогодні, основним джерелом інвестування цих сфер є державні кошти. Очевидно, інвестиції у цій сфері не спрямовуються на цілі розвитку, а лише на поточні видатки, позаяк не впливають позитивно ні на створення доданої вартості, ні на створення додаткових робочих місць. За останні 5 років обсяги прямих іноземних інвестицій в освіту зменшилися в три рази до 6 млн. дол. США. Щодо охорони здоров'я, то ситуація загалом аналогічна, за винятком появи попиту на робочу силу у даному виді економічної діяльності та кількості працевлаштованих (при внесенні іноземних інвестицій).

Висновки. Україна на сьогодні повинна чітко окреслити пріоритети розвитку й обрати стратегії інвестиційного розвитку з метою стимулювання залучення іноземних інвестицій та створення сприятливого клімату для вітчизняних інвесторів. Розроблена в процесі дослідження прогностична модель взаємозалежності вхідних та вихідних інвестиційних потоків в економіку України підтвердила гіпотезу: іноземні інвестиції в економіку країни – це реінвестиції.

Узагальнюючи результати проведеного дослідження впливу інвестицій на розвиток видів економічної діяльності в Україні, приходимо до висновку, що на сьогодні в умовах глобальних трансформацій неможливо однозначно стверджувати про ефективність залучення іноземних інвестицій у національній економіці. Динаміка інвестиційних потоків, як внутрішніх, так і зовнішніх, лише є кількісним показником, тоді як відповідно до цільового призначення інвестиції повинні мати економічний або соціальний ефект. Разом з тим, аналіз структури інвестиційних потоків засвідчив, що вкрай низькими залишаються інвестиції в людський капітал, що є необхідною умовою розвитку постіндустріальних економік. З'ясовано вплив обсягів іноземних інвестицій на обрані в процесі дослідження характеристики, зокрема на валову додану вартість та зайнятість населення в розрізі видів економічної діяльності. Проведений аналіз показав реальний вплив на економічне зростання лише в декількох сферах, причому із певним часовим лагом, що дозволяє висловити припущення про неефективність системи державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

Література.

1. Ткаленко С. І. Інвестиційна безпека в умовах глобалізації фінансових потоків / С. І. Ткаленко // Збірник наукових праць Національного університету ДПС України. – 2010. – №1. – С. 282–292.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/
3. Івашук О.Т. Методи економетричного аналізу даних у системі STADIA: Навчальний посібник / О.Т. Івашук, О.П. Кулаїчев. – Тернопіль: ТАНГ, 2001. – с. 151.
4. Навроцька Н.А. Дуалізм впливу прямих іноземних інвестицій на приймаючі країни / Н.А. Навроцька // Бізнес Інформ. – 2012. – № 1. – С. 67–71.
5. Майорова Т.В. Залучення іноземних інвестицій в умовах глобалізації / Т.В. Майорова // Вісник КЕФ КНЕУ імені В. Гетьмана. – 2011. – №1. – С. 89–101.
6. Безп'ята І. В. Значення інвестицій для розвитку сільського господарства / І. В. Безп'ята // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. – № 18. – С. 6–8.
7. The State of Food and Agriculture: investing in agriculture for a better future. FAO 2012 [Electronic Resource]. – Mode of access: www.fao.org/docrep/017/i3028e/i3028e.pdf
8. Курган О.Г. Капітальні інвестиції як основа інноваційного розвитку підприємства / О.Г. Курган, В.В. Шехман // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013. – №1. – С. 180–187.
9. Івашук І.О. Глобальні проблеми розвитку людства як загроза досягнення цілей тисячоліття / І.О. Івашук, О.О. Івашук // Інноваційна економіка. – 2012. – №6. – С.8–15.
10. Human Development Report 2011: Sustainability and Equity: A Better Future for All [Electronic Resource]. – Mode of access: <http://hdr.undp.org/en/reports/global/hdr2011/>

References.

1. Tkachenko, S. I. (2010), "Investment security in a globalized financial flows", *Zbirnyk naukovykh prats' Natsional'noho universytetu DPS Ukrainy*, vol. 1, pp. 282–292.
2. State Statistics Committee of Ukraine (2013), Statistical information, available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed 28 September 2013).
3. Ivaschuk, O.T. (2001), *Metody ekonometrychnoho analizu danykh u systemi STADIA* [Methods econometric analysis of data in the system STADIA], TANH, Ternopil, Ukraine.
4. Navrots'ka, N.A. (2012), "Dualism of effect FDI on receiving countries", *Biznes Inform*, vol. 1, pp. 67–71.
5. Majorova, T.V. (2011), "Attracting foreign investment in the context of globalization", *Visnyk KEF KNEU imeni V. Het'mana*, vol. 1, pp. 89–101.
6. Bezp'iata, I. V. (2012), "The value of investments for the development of agriculture", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 18, pp. 6–8.
7. FAO (2013), "The State of Food and Agriculture: investing in agriculture for a better future. FAO 2012", available at: www.fao.org/docrep/017/i3028e/i3028e.pdf (Accessed 28 September 2013).
8. Kurhan, O.H. (2013), "Capital investments as a basis for the development of innovative enterprises", *Marketing i menedzhment innovatsij*, vol. 1, pp. 180–187.
9. Ivaschuk, I.O. (2012), "Global problems of human development as a threat to achieving the millennium goals", *Innovatsijna ekonomika*, – 2012. – №6. – С.8–15.
10. Human Development Report (2011), "Sustainability and Equity: A Better Future for All", available at: <http://hdr.undp.org/en/reports/global/hdr2011/> (Accessed 28 September 2013).

Стаття надійшла до редакції 18.09.2013 р.